

RINF1200 – Opphavsrett og beslektede rettigheter

Høsten 2010

Nyhetsvakten AS driver nyhetsovervåkning. Deres kunder kan abonnere på temaer, og man kan bestemme hvilke medier som skal dekkes. Tjenesten er mer målrettet enn vanlige søketjenester som Google og Bing. De leverer nyheter fra disse søketjenestene, man har også søketjenester. Abonentene får oversikt over nyheter fra de medier de abonnerer på, sammen med oversikt over nyheter fra andre medier hentet inn via vanlige søketjenester.

For å være sikre på at får med alt og at de får det raskt, bruker de egne søkeroboter til å søke gjennom de nettmedier som deres kunder abonnerer på. De kopierer nettsidene til sine egne tjenermaskiner. Disse analyseres maskinelt og det lages søkeindekser – noe som litt upresist kan kalles et gigantisk stikkordsregister hvor det står hvor alle søkeordene forekommer: I hvilke dokumenter og hvor i dokumentene.

De går også gjennom papirutgaver, ikke bare det som allerede er gjort tilgjengelig på nettet. De skanner papirutgavene, leser disse optisk slik at de konverteres til maskinlesbar tekst og indekserer disse på tilsvarende måte som med nettavisene. Når indeksen er produsert slettes de skannede dokumentene.

Abonentene får resultatene presentert med overskrifter, et lite sammendrag som enten består av de femten første ordene i artikkelen, samt fem ord foran og fem ord etter søkeordet, der dette forekommer i teksten. Ved referanser til nettavisen gis det lenke til artikkelen. For papiravisene gis det opplysning om hvilken avis eller tidsskrift det gjelder, dato og sidetall. Kundene får ikke tilgang til de skannede sidene.

Tjenesten er kun tilgjengelig for abonnenter, men alle kan tegne abonnement. Abonentene kan selv søke i tjenesten, i tillegg til de varslene de mottar etter de søk de abonnerer på. De søker da i søkeindeksen, men kan ikke lese selve indeksen.

Flere mediebedrifter har krevd at tjenesten stoppes, da de mener at den krenker deres rettigheter. Nyhetsvakten AS ber om din vurdering av følgende spørsmål:

1. Fremstiller de eksemplar av nettsidene når de lastes ned for bearbeiding? Hvis det fremstilles eksemplarer, er fremstillingen lovlig eller ikke lovlig?
2. Nyhetsvakten AS innser at de fremstiller eksemplar når de skanner papirmedier, men vil vite om disse eksemplarene lovlig kan fremstilles uten samtykke.
3. Kan Nyhetsvakten AS gjøre overskriftene, et utdrag av innledningen og av selve teksten tilgjengelig for sine kunder?

4. Mediebedriftene mener at også selve søketjenesten krenker deres rettigheter ved at Nyhetsvakten AS gjennom denne gjør mediens innhold tilgjengelig for sine kunder. De viser til at innholdet kan rekonstrueres fra søkeindeksen. Nyhetsvakten mener at dette bare er en teoretisk mulighet, i alle fall så lenge de ikke får tilgang til selve indeksen. Kan mediene nekte Nyhetsvakten AS å produsere denne indeksen og å gjøre den tilgjengelig for sine kunder?

5. Kan Nyhetsvakten AS lenke til artiklene på mediens nettsider i det som de gjør tilgjengelig for sine kunder?

Nyhetsvaktens tjenester driftes av Webservice AS. Mediebedriftene henvender seg også til Webservice og krever at disse skal stenge Nyhetsvaktens tjenester, da denne krenker mediebedriftens rettigheter. Webservice avviser dette og viser til at de bare tilbyr en teknisk drifts- og kommunikasjonstjeneste, og ikke har, ikke kan ha og ikke bør ha noen innflytelse over de tjenester som deres kunder tilbyr sine kunder. Mediebedriftene mener at Webservice må følge med i hvordan deres kunder utnytter deres tjenester, og at de i alle fall må gripe inn nå som de har blitt gjort oppmerksom på disse tjenestene. Webservice avviser dette, og mener også at de ikke kan pålegges å ta stilling til om Nyhetsvaktens tjenester krenker mediebedriftens rettigheter eller ikke. Men de vil likevel ha din vurdering av:

6. Har de plikt til å kontrollere hva slags virksomhet deres kunder tilbyr og kan de eventuelt bli holdt ansvarlig dersom de ikke gjør det?

7. Nå som de har blitt gjort oppmerksom på Nyhetsvaktens tjenester, kan de da pålegges å stenge disse og risikerer de å bli holdt ansvarlig dersom de ikke etterkommer kravet?

Alle spørsmål skal besvares og svarene skal begrunnes.